

Rezolucija Parlamentarne skupštine Vijeća Europe „Suzbijanje seksističkih stereotipa u medijima“

Suzbijanje seksističkih stereotipa u medijima

Rezolucija 1751 (2010)

1. Parlamentarna skupština Vijeća Europe upozorava i žali zbog činjenice što su žene žrtve seksističkih stereotipa u medijima. S jedne strane su nedovoljno predstavljene, ako ne i nevidljive u medijima. S druge strane, postojanost seksističkih stereotipa u medijima - svrstavanje žena i muškarca u tradicionalne društvene uloge, npr. žena kod kuće, muškarac u profesionalnom i političkom svijetu, žene kao žrtve ili seksualni objekti, muškarci kao sposobni i moćni vođe – predstavlja prepreku rodnoj ravnopravnosti.

2. Seksistički stereotipi su prenošeni i kreću se od humora i klišeja u tradicionalnim medijima do poticanja na rodno utemeljenu mržnju i nasilje na internetu. Seksistički stereotipi se prečesto trivijaliziraju i toleriraju pod izlikom slobode izražavanja. Nadalje, ti su stereotipi često suptilno prenošeni od strane medija koji reproduciraju, stvaraju stavove i mišljenja koja su videna kao društvene norme u kojem je rodna ravnopravnost daleko od stvarnog stanja. Shodno tome, prečesto nije moguće pokrenuti sudski postupak protiv seksističkih stereotipa niti ih kazniti od strane nadzornih ili samo nadzornih tijela, osim u slučaju najozbiljnije povrede ljudskog dostojanstva.

3. Unatoč tomu, utjecaj seksističkih stereotipa u medijima na oblikovanje javnog mišljenja, posebice među mladim ljudima je poguban: oni uvijekovječuju pojednostavljenu, nepromjenjivu te karikiranu sliku žena i muškaraca, potvrđujući svakodnevni seksizam i diskriminacijske prakse te mogu olakšati ili opravdati upotrebu nasilja na rodnoj osnovi. Kao takvi, seksistički stereotipi su sredstva diskriminacije.

4. Mediji kao vitalni i sastavni dio demokracije imaju posebnu ulogu na ovom području i to u promicanju poštivanja ljudskog dostojanstva, suzbijanja bilo kakvih oblika diskriminacije te promicanja jednakosti žena i muškaraca. Seksizmu, kao i rasizmu te drugim oblicima diskriminacije nema mjesta u medijima. Skupština potvrđuje svoju obavezu podupiranja načela ljudskog dostojanstva i nediskriminacije zajamčene Europskom konvencijom o ljudskim pravima. Nadalje, naglašava pozitivnu ulogu koju mediji mogu imati u promicanju rodne jednakosti, s tim u vezi pozivajući se na Preporuku R(84)17 Odbora ministara državama članicama o ravnopravnosti žena i muškaraca u medijima.

5. Nadalje, obrazovanje i osposobljavanje apsolutno su neophodni kako bi se naučilo prepoznavati, osvješćivati i prevladavati stereotipe. Stoga je od ključne važnosti od rane dobi informirati djecu o suzbijanju diskriminacije i promicanju rodne ravnopravnosti.

6. Skupština poziva države članice na jačanje osposobljavanja i obrazovnih djelatnosti, i:

6.1. na promicanje i pokretanje kampanja za osvješćivanje,

6.2. na uvrštavanje odredbi usmjerenih na suzbijanje seksističkih stereotipa u zakonodavstvo za rodnu ravnopravnost,

6.3. na promicanje uvođenja i/ili učinkovitog funkcioniranja nadzornih i samo-nadzornih medijskih tijela kako bi se zajamčilo poštivanja ljudskog dostojanstva, pridonošenje suzbijanju diskriminacije, uključujući i diskriminaciju na rodnoj osnovi te promicanje ne samo raznolikosti već i ravnopravnosti žena i muškaraca,

6.4. u dijalogu i savjetovanju s javnim i privatnim partnerima na tom području, na definiranje kodeksa dobre prakse koja zabranjuje seksističke prakse i prikazivanja, promicanje uravnotežene prisutnost žena i muškaraca u medijima te uključivanje rodne perspektive,

6.5. na uvođenje kvota ili drugih pozitivnih mjera u javne medije zajedno s ciljem poboljšanja sudjelovanja i predstavljenosti žena,

6.6. na uspostavljanje struktura za nadzor i/ili jačanje samo-nadzornih mehanizama za prijavljivanje stereotipnih portretiranja, crteža, ako se isti pokažu učinkovitim, na osnovu mehanizma za razotkrivanje seksističkog oglašavanja,

6.7. na promicanje uvođenja europskog sustava za nadzor i razmjenjivanje najboljih praksi,

6.8. na stavljanje naglaska na programe usmjerene na mlade ljude kako bi se borili protiv stereotipnih prikaza žena i muškaraca te seksističkih stavova koji postoje u društvu,

6.9 u školama, na promicanje nastave o tome kako interpretirati medije i dekodirati seksističke stereotipe te učenje o rodnoj ravnopravnosti u skladu s Preporukom CM/Rec (2007)13 Odbora ministara državama članicama o rodno osviještenoj politici u obrazovanju, Rezolucijom Skupštine 1557 (2007) o slici žene u oglašavanju i Rezolucijom 1669 (2009) o pravima današnjih djevojaka – pravima budućih žena.

7. Skupština nadalje poziva državne parlamente:

7.1. na suzbijanje seksističkih stereotipa u medijima usvajanjem zakonskih mjera koje kažnjavaju seksističke primjedbe ili uvrijede, poticanje na rodno utemeljenu mržnju ili nasilje te klevetanje pojedinca ili skupine na osnovu njihova spola,

- 7.2. da omoguće pojedinačnim žrtvama diskriminacije na rodnoj osnovi kao i nevladinim organizacijama aktivnim na području nasilja zasnovanog na spolu, korištenje sudskih ili nadležnih nadzornih i samo-nadzornih tijela kako bi pružili otpor poticanju na rodno utemeljenu mržnju ili nasilje te klevetanje pojedinaca ili skupina na osnovi njihova spola,
 - 7.3. da omoguće javnom tužiteljstvu poduzimanje *ex officio* koraka usmjerenih protiv poticanja na rodno utemeljenu mržnju ili nasilje te klevetanje pojedinaca ili skupina na osnovi njihova spola,
 - 7.4. na poticanje članova parlamenta da usvoje neseksistički diskurs te da ne pribjegnu seksističkim stereotipima tijekom parlamentarnih aktivnosti,
 - 7.5. na poticanje članova parlamenta na zahtijevanje da zastupnice i odabrane predstavnice imaju jednaki pristup medijima kao i njihovi muške kolege,
8. Skupština poziva države članice da podrže mjere koje promiču vidljivost i važnost žena u medijima, uključujući:
- 8.1. sustavnu kvantitativnu i kvalitativnu analizu statusa i uloge žena u medijima,
 - 8.2. uspostavu popisa stručnjaka/inja i savjetnika/ica kojima se mediji mogu obratiti,
 - 8.3. formiranje natjecanja i nagrada kako bi nagradili one medije koji promiču uravnoteženo predstavljanje i sudjelovanje žena i muškaraca,
 - 8.4. uspostavljanje posebnih stručnih tijela usmjerenih na promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca, a čije aktivnosti medijska nadzorna tijela mogu uzeti u obzir.
9. Skupština poziva medije:
- 9.1. na podizanje svijesti novinara/ki i njihovu obuku kako bi uključili dimenziju rodne ravnopravnosti u novinarstvo i medije,
 - 9.2. na promicanje dimenzije rodne ravnopravnosti u nadzornim i samo-nadzornim tijelima te gdje je prikladno, na implementaciju preporuka sadržanih u kodeksima dobre prakse,
 - 9.3. na pogodovanje uravnoteženijem predstavljanju žena u medijima i nestereotipnom predstavljanju žena i muškaraca, čime bi se pomoglo prevladavanju prepreka rodnoj ravnopravnosti.

